

SEMINARSKI RAD

Predmet: Finansije

Medjunarodni monetarni fond

Mentor: _____
Profesor: _____

Student: _____
Br.Indeksa: _____

Mesto, mesec, godina

UVOD

Gotovo svako veliko društveno previranje, kao što su ratni sukobi i građanske revolucije, usko je povezano sa radjanjem ideja o stvaranju novog, pravednijeg poretka, zasnovanog na jednakosti, bratstvu i slobodi.

Krajem drugog svetskog rata, u svitanje jednog takvog poretka, nastao je znatan broj međunarodnih organizacija usmerenih ka uspostavljanju saradnje i fer poretka u kome «slabi» imaju jednaka prava kao i «jaki».

Jednu od tih organizacija, Međunarodni monetarni fond, je na samom početku krasio ugled i poverenje zajednice, ali s vremenom je postao jedna od organizacija u čije se «dobre namere» veoma često sumnja, jer iako je uspostavljen u cilju negovanja slobodne trgovine i jednakosti, Međunarodni monetarni fond je tu slobodu često gušio, a sve u službi «jačih» država, što je naročito bilo vidno u odnosu između Međunarodnog monetarnog fonda i Sjedinjenih američkih država.

Naravno, postavlja se pitanje: da li postoji opšti, zajednički interes, ili je celokupna «priča» proizvod demagogije?

Ekonomisti često odmahuju glavom, tvrdeći da je Međunarodni monetarni fond osmišljen u cilju preliivanja viška monetarne mase, koja bi neplansirana uzrokovala ozbilje ekonomske poteškoće zemlji koja ga poseduje.

Poznato je da su intervencije Međunarodnog monetarnog fonda znatan broj puta bile kontraproduktivne, i da je MMF iz istog razloga, rame uz rame sa brojnim organizacijama, na meti antiglobalizacionog pokreta.

Protivnici Međunarodnog monetarnog fonda tvrde da je praksa «dobrih namera» doprinela tome da se "poploča veoma širok put do pakla i da je krajnje vreme da se Međunarodni monetarni fond, kao jedna potpuno nefunkcionalna i besmislena organizacija, povuče sa svetske scene".

Pobornici, pak, tvrde da su zasluge Međunarodnog monetarnog fonda za stabilnost na međunarodnom tržištu hvale i posštovanja vredne, i da će MMF zahvaljujući činjenici da je rastao, sazrevao i razvijao se kao institucija nastaviti da postoji.

Na kojoj strani, pobornika ili protivnika, će se naša zemlja naći-pokazaće vreme, kao što će i pokazati da li su ideje o slobodi, fer poretku i jednakosti samo iluzija «slabih».

SADRŽAJ:

Hronološki prikaz najznačajnijih momenata u istoriji Međunarodnog monetarnog fonda.....	3
Organizacija i smisao postojanja Međunarodnog monetarnog fonda.....	11
Uslovi za sticanje članstva u Međunarodnom monetarnom fondu.....	13
Koje akcije preduzima Međunarodni monetarni fond u cilju promocije ekonomske stabilnosti.....	14
Da li Međunarodni monetarni fond zaista ima "dobre namere"?.....	16
Literatura/Izvori.....	19

1. HRONOLOŠKI PRIKAZ NAJZNAČAJNIJIH MOMENATA U ISTORIJI MEĐUNARODNOG MONETARNOG FONDA

- Od 1. do 22. jula 1944. godine u **Breton Vudsu** (SAD) odražana je **Međunarodna monetarna i finansijska konferencija**. Tom prilikom postignut je sporazum o osnivanju Međunarodnog monetarnog fonda i Svetske banke.
- 27. decembra 1945. godine ovaj sporazum je, pošto je ratifikovan od strane dvadeset i devet država, stupio na snagu.
- Od 8. do 18. marta 1946. godine u Savani (SAD) je održan inauguracioni sastanak Borda izvršnih direktora, i postignut je dogovor o lociranju centrale Međunarodnog monetarnog fonda u Vašington, D.C .
- 6. maja 1946. godine dvanaestoro direktora, od čega pet imenovanih i sedam izabranih, održali su drugi sastanak u Vašingtonu, D.C. Kamil Gut, iz Belgije, izabran je za prvog generalnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda.
- Od 27. septembra do 5. oktobra 1946. godine održan je prvi godišnji sastanak Međunarodnog monetarnog fonda i Svetske banke.
- 1. marta 1947. godine Međunarodni monetarni fond zvanično započinje sa radom.
- 8. maja 1947. godine Francusa je postala prva država u istoriji MMF-a koja je iskoristila pravo na "vučenje" sredstava.
- 9. februara 1949. godine Endrju N. Ouverbi je izabran za zamenika generalnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda.
- 3. avgusta 1951. godine Ivar Rut, iz Švedske je izabran za drugog po redu, generalnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda.
- Od 13. do 14. avgusta 1952. godine održan je sastanak Borda guvernera i generalnog direktora MMF. Tom prilikom je doneta odluka da Japan i Nemačka postanu članovi ove institucije.

- 1. oktobra 1952. godine Bord izvršnih direktora usvaja predloge o supostavljanju standardizovanih **STAND-BY** aranžmana.
- 16. marta 1953. godine H. Merl Koukrejn je izabran za zamenika generalnog direktora.
- 21. novembra 1956. godine Per Jakobson je izabran za generalnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda.
- 5. januara 1962. godine Bord izvršnih direktora usvaja **Opšti sporazum o zajmovima (GAB)**.
- 1. novembra 1962. godine Frenk A. Sautard, ml. imenovan je za zamenika generalnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda.
- 27. februara 1963. godine formirana je institucija za uzajamno finansiranje.
- 1. septembra 1963. godine Pjer Paul Švajcer, iz Francuske, postavljen je za generalnog direktora MMF.
- 29. septembra 1967. godine Bord guvernera usvaja **Plan o uspostavljanju prava na povlašćeno "vuečnje" kredita (SDRs)**.
- 28. jula 1969. godine usvojen je I amandman na Sporazum o osnivanju MMF-a, čine je osnovana specijalna ustanova bazirana na pravu povlašćenog "vučenja" kredita.
- 1. januara 1970. godine po prvi put je iskoršćeno pravo na povalšćeno "vučenje" kredita.
- 15. avgusta 1971. godine Sjedinjene američke države obaveštavaju Međunarodni monetarni fond da neće u buduće vršiti operacije na otvorenom tržištu vezane za kupovinu i prodaju zlata, a u cilju pokrića međunarodnih transakcija. Puno pokriće u zlatu, kao i apsolutna konvertibilnost američkog
- 18. decembra 1971. godine nakon četiri mesea pregovora postignut je Smitsonijanski sporazum, koji je omogućio konsolidaciju valuta industrijskih država, kao i rast cene zlata. MMF uspostavlja privremeni režim centralnih stopa, kao i širih marži.
- 26. jula 1972. godine Bord guvernera usvaja rezoluciju kojom se osiniva Komitet za reformu međunarodnog monetarnog sistema, poznatiji kao Komitet dvadesetorice.
- 19. marta 1973. godine započinje opšte flotiranje valuta, zahvaljujući činjenici da su države članice Evropske zajednice uvele zajedničko poređenje svojih valuta prema američkom dolaru.
- 1. septembra 1973. godine H. Johanes Viteven, iz Holandije, postavljen je za generalnog direktora.
- 1. marta 1974. godine Vilijem B. Dejl izabran je za zamenika generalnog direktora.
- Od 12. do 13. juna 1974. godine Komitet dvadesetorice po okončanju zasedanja izlaže Sporazum o izvršenju hitnog programa, koji bi omogućio evoluciju monetarnog sistema. Bord izvršnih direktora donosi odluku o povlasticama vezanim za naftu i naftne proizvode, i

usvaja Smernice za upravljanje flotirajućim kursevima, kao i novi metod vezan za poziciju procene prava na povlašćeno "vučenje" kredita baziran na proceni 16 valuta.

- 13. septembra 1974. godine MMF osniva Instituciju za ekstenzivno finansiranje u cilju davanja srednjeročne pomoći članovima, za balansiranje problema isplata koji proističu iz strukturalnih ekonomskih promena.
- 3. oktobra 1974. godine **Komiteo INTERIM** održava inauguracioni sastanak.
- 1. avgusta 1975. godine Bord izvršnih direktora otvara subsidijarni račun koji se finansira priložima članica. Prikupljena sredstva namenjena su za finansiranje članova koji se suočavaju sa teškim ekonomskim poremećajima.
- Od 7. do 8. januara 1976. godine **Komiteo INTERIM** postiže sporazum o internim reformama monetarnog sistema, kao i o usvajanju amandmana na IV član Sporazuma o osnivanju Međunarodnog monetarnog fonda.
- 5. maja 1976. godine Bord izvršnih direktora osniva specijalizovani poverenički fond čiji je zadatak uspostavljanje balansa plaćanja kod zemalja u razvoju koje ostvaruju visoke profite od prodaje zlata. Bord donosi odluku i o politici i procedurama vezanim za prodaju zlata.
- 2. juna 1976. godine Međunarodni monetarni fond, u saradnji sa Komitetom INTERIM, održava prvu aukciju zlata, a u korist povereničkog fonda za pomoć zemljama u razvoju.
- 4. februara 1977. godine odobren je prvi zajam iz povereničkog fonda.
- 29. avgusta 1977. godine Bord izvršnih direktora uspostavlja Dopunsku instituciju za finansiranje.
- 1. aprila 1978. godine usveo je **II amandman na Sporazum o osnivanju MMF-a**, koji je stupivši na snagu omogućio državama članicama MMF-a da usvajaju sporazume o kursevima po sopstvenom nađenju.
- 17. juna 1978. godine Žan de Larosier, iz Francuske, izabran je za generalnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda.
- 24. septembra 1978. godine Komiteo INTERIM odobrava 50%-ntni rast kvota koji će po odobrenju svih članova omogućiti rast izvora za finansiranje SDRa na 58.6 milijardi američkih dolara, i ujedno omogućiti nove alokacije SDRa u iznosu od 4 milijardi američkih dolara svake godine u periodu od naredne tri godine.
- 23. februara 1979. godine sa radom započinje Dopunaska institucija za finansiranje.
- 25. aprila 1980. godine Komiteo INTERIM prihvata stav da bi Međunarodni monetarni fond trebao da bude spreman da odigra ključnu ulogu u prilagođavanju i finansiranju debalansa u isplatama pružanjem pomoći na duži period, i u većim iznosima.

- 17. septembra 1980. godine Međunarodni monetarni fond donosi odluku da unificira i pojednostavi proces procene i donošenja odluke o valutnim kursevima vezanim za korišćenje prava na povlašćeno "vučenje" kredita. Unificirana grupa za procenu sastavljena je od pet valuta, i to su: američki dolar, nemačka marka, francuski franak, japanski jen i britanska funta. Odluka o odabiru ovih valuta doneta je na osnovu obima izvoza roba i usluga u periodu od 1975. do 1979. godine.
- 1. decembra 1981. godine Međunarodni monetarni fond donosi i objavljuje odluku 128 članova o rastu kvota, što će dovesti do rasta ukupnih kvota za SDR na 60 milijardi američkih dolara. Istog dana MMF je započeo sa primenom unificiranog sistema valutne procene usmerenog ka dnevnoj proceni SDRa.
- 13. marta 1981. godine Međunarodni monetarni fond donosi odluku o insititucionalizaciji politike o pristupu sopstvenim resursima.
- 7. maja 1981. godine Međunarodni monetarni fond postiže okvirni sporazum sa centralnim bankama trinaest razvijenih industrijskih zemalja, kojim se MMF-u omogućava uzimanje 1.1 milijardi američkih dolara na zajam, a u cilju finansiranja sprovođenja politike o pristupu sopstvenim sredstvima.
- 21. maja 1981. godine Međunarodni monetarni fond produžava finansiranje članicama koje se suočavaju sa poteškoćama u platnim bilansima proisteklim iz ekscesne promene cena uvoznih proizvoda.
- 13. avgusta 1982. godine Meksiko se suočava sa ozbiljnim problemima vezanim za servisiranje međunarodnih dugova. Međunarodni monetarni fond pruža podršku sprovođenju stabilizacionog programa u ovoj, i u još nekim državama koje su se suočile sa ozbiljnim dužničkim krizama.
- Februara i marta 1983. godine Komitet INTERIM sporazumno prihvata povećanje kvota Međunarodnog monetarnog fonda, istu odluku usvaja i Bord guvernera.
- 30. novembra 1983. godine odluka o uvećanju kvota stupa na snagu.
- 30. decembra 1983. godine deset članica Opšteg sporazuma o zajmovima (GAB) postiže sporazum o planovima za revizicju i proširenje GABa.
- 1. juna 1984. godine Ričard D. Erb izabra je za zamenika generalnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda.
- Od 6. do 7. oktobra 1985. godine Komitet INTERIM prihvata da 2.7 milijardi američkih dolara iz SDRa u periodu od 1985. do 1991. godine budu stavljene na raspolaganje u cilju davanja koncesionih zajmova zemljama članicama sa niskim prihodima.
- 2. decembra 1985. godine generalni direktor Međunarodnog monetarnog fonda Larosier i predsednik Svetske banke A.V Klauzen pružaju podršku tzv. "duničkoj inicijativi", koju je preključio sekretar

Centralne banke Sjedinjenih američkih država Džejms A. Bejker. Inicijativa podrazumeva obostrane mere usmerene ka prilagođavanju, uvećanom i efektinom, strukturnom davanju zajmova od strane multilateralnih razvojnih banaka, kao i proširenom davanju zajmova od strane komercijalnih banaka.

- 27. marta 1986. godine Međunarodni monetarni fond osniva **Instituciono društvo (za strukturno prilagođavanje (SAF))**, čiji je zadatak u vezi sa debalansima u plaćanju, zasnovanim na koncesionim zajmovima.
- Od 9. do 10. aprila 1986 godine Komitet INTERIM poziva na sprovođenje unapređene, koordinirane politike vazne za upravljanje sistemom flotirajućih stopa.
- 16. januara 1987. godine Mišel Kamdesus, iz Francuske, postavljen je za generalnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda.
- 22. februara 1987. godine ministri finansija šest velikih nacija održavaju sastanak zajedno sa generalnim direktorom Međunarodnog monetarnog fonda. **Luvrskim sporazumom** ministri su prihvatili da intenziviraju politiku koordinacije i kooperacije, usmerenu na održavanje stabilnosti kursnih stopa.
- 29. decembra 1987. godine Međunarodni monetarni fond osniva **Instituciju za dodatno strukturno prilagođavanje (ESAF)**, u cilju obezbeđenja sredstava za članove sa niskim prihodima, podrazumevajući trogodišnje snažne makroekonomske politike i strukturne programe koji su usmereni ka unapređenju platnih bilansa i ostvarivanju rasta.
- 23. avgusta 1988. godine Bord izvršnih direktora Međunarodnog monetarnog fonda formira **Instituciju za dopunsko i kontigentno finansiranje** u cilju nadoknade gubitaka koji su nastali kao proizvod "više sile".
- Od 25. do 26. septembra 1988. godine zaseda Komitet INTERIM. Tom prilikom donosi odluku o podržavanju intenzivirane saradnje u rešavanju problema.
- 23. maja 1989. godine Bord izvršnih direktora usvaja proširenu strategiju za sučeljavanje sa problemima dugova zemalja u razvoju, koja je delimično bazirana na predlozima sekretara Centralne banke Sjedinjenih američkih država, Nikolasa F. Brejdija. Prema ovoj strategiji zemlje sa razvijenim programima za prilagođavanje će dobiti pristup resursima Međunarodnog monetarnog fonda ili će ostvariti pravo na smanjenje dugova.
- Od 7. do 8. marta 1989. godine zaseda Komitet INTERIM. Po okončanju zasedanja ovaj komitet daje saglasnost na 50%-ntni rast kvota Međunarodnog monetarnog fonda. INTERIM je takodđe predložio i usvajanje **III amandmana na Sporazum o osnivanju MMFa**, što bi omogućilo suspenziju prava glasa i drugih prava

članova koji ne ispunjavaju finansijske obaveze prema Međunarodnom monetarnom fondu. Pored navedenog INTERIM je odobrio i program akuulacije prava, koji omogućava članovima da akumuliraju prava za buduća "vučenja" sredstava iz Međunarodnog monetarnog fonda.

- 28. juna 1990. godine Bord izvršnih direktora omogućava proširenje privremenih olakšica za pružanje podrške zemljama pogođenim krizom na Bliskom Istoku.
- 5. oktobra 1991. godine SSSR potpisuje sporazum o tehničkoj saradnji sa Međunarodnim monetarnim fondom.
- U aprilu i maju 1992. godine zaseda Bord izvršnih direktora odobrava članstvo zemljama bivšeg SSSRa.
- 5. avgusta 1992. godine Međunarodni monetarni fond odobrava plasiranje aranžmana baziranog na pravu "vučenja" sredstava Rusiji u ukupnom iznosu od 719 miliona američkim dolara.
- Novembra 1992. godine Bord izvršnih direktora usvaja **III amandman na Sporazum o osnivanju Međunarodnog monetarnog fonda.**
- 16. aprila 1993. godine Bord izvršnih direktora odobrava stvaranje Institucije za sistematsku transformaciju, u cilju pružanja podrške zemljama koje imaju problema sa platnim bilansima uzrokovane prelaskom sa socijalističkog na tržišni vid privređivanja.
- 13. maja 1993. godine Kirgiska Republika postaje prva zemlja koja se poziva na pravo korišćenja zajma za sistematsku transformaciju.
- jula 1994. godine Komitet INTERIM usvaja **Madridsku deklaraciju**, pozivajući pri tome industrijske države na prihvatanje održivog razvoja, smanjenje nezaposlenosti, kao i na preduzimanje mera usmerenih ka obuzdavanju inflacionih procesa. INTERIM je pozvao zemlje u razvoju da stabilizuju svoj rast, a zemlje u tranziciji da hrabro istraju u naporima usmerenima na stabilizaciju i reforme.
- 1. februara 1995. godine Bord izvršnih direktora odobrava STAND-BY aranžman baziran na SDRu, u iznosu od 12.1 milijardi američkih dolara Meksiku, što je u tom momentu predstavljalo apsolutni rekord kada je u pitanju visina odobrenog aranžmana.
- 26. marta 1996. godine Međunarodni monetarni fond uspostavlja dobrovoljni **Specijalni standard o dostupnosti informacija** državama članicama koje traže pristup međunarodnom tržištu kapitala.
- Septembra 1996. godine INTERIM i Komitet za razvoj podržavaju zajedničku **Inicijativu za podršku visokozaduženim i siromašnim zemljama, tzv. HIPC inicijativu.**
- 30. septembra 1996. godine Međunarodni monetarni fond postavlja svoj prvi veb sajt.

- 25. aprila 1997. godine Bord izvršnih direktora odobrava obaveznu dostupnost informacija javnosti.
- 20. septembra 1997. godine Bord izvršnih direktora postiže sporazum o predlogu za donošenje amandmana na Sporazum o osnivanju MMFa, koji će omogućiti svim članicama da primaju jednake delove kumuliranih SDR resursa.
- 4. decembra 1997. godine Bord izvršnih direktora odobrava STAND-BY aranžman baziran na SDRu u ukupnom iznosu od 15.5 milijardi američkih dolara Koreji.
- 17. decembra 1997. godine u svetlu finansijske krize u Aziji Međunarodni monetarni fond uspostavlja instituciju za pružanje finansijske pomoći članicama koje se suočavaju sa naglim tržišnim slomovima.
- 8. aprila 1998. godine Uganda postaje prva država koja je oslobođena od duga, a na osnovu HIPC inicijative.
- 20. jula 1998. godine Međunarodni monetarni fond aktivira GAB po prvi put u toku dvadeset godina, i pruža pomoć zemlji koja nije članica MMFa.
- 6. oktobra 1998. godine na godišnjem sastanku guvernera podržan je koncept nove finansijske arhitekture. Pet stubova nosilaca ove finansijske arhitekture su: transparentnost, konsolidacija, uspostavljanje poretka, pažljivi napredak u liberalizaciji i partnerstvo sa privatnim sektorom.
- 1. januara 1999. godine jedanaest članica Međunarodnog monetarnog fonda usvaja novu, zajedničku valutu- EURO. Evropska centralna banka koja upravlja monetarnom politikom u evropskoj regiji dobija status posmatrača prim Međunarodnom monetarnom fondu.
- 30. septembra 1999. godine Bord guvernera Međunarodnog monetarnog fonda prihvata predlog o transformaciji **Komiteta INTERIM u Međunarodni monetarni i finansijski komitet**. Ovu transformaciju ratila je i eksplicitna provizija za pripremne sastanke predstavnika komiteta. Bord izvršnih direktora Međunarodnog monetarnog fonda donosi odluku o sprovođenju izuzetne operacije- vantržišne prodaje 14 miliona unci zlata iz MMFovih rezervi. Novac stečen prodajom bio je namenjen finansiranju HIPC inicijative.
- 1. decembra 1999. godine Uganda postaje prva država koja dobija pomoć od Međunarodnog monetarnog fonda, a preko Institucije za smanjenje siromaštva i podršku razvoju.
- 23. marta 2000. Bord izvršnih direktora usvaja Plan o pažljivijem monitoringu pozajmljenih sredstava.
- Do 5. aprila 2000. godine Međunarodni monetarni fond je izvršio sedam vantržišnih transakcija zlatom sa Brazilom i Meksikom u cilju poravnanja dugova sa ovim zemljama.

- 10. aprila 2000. godine Sudan ponovo stiče pravo glasa, inače ovo pravo mu ju suspendovano 1993. godine.
- 8. januara 2001. godine generalni direktor Međunarodnog monetarnog fonda i predsednik Svetske banke Džejms Volfenson objavljuju da su dvadeset i dve zemlje, od čega osamnaest iz Afrike, stekle pravo na oslobođenje od duga, a u skladu sa HIPC inicijativom.
- 1. marta 2001. godine Međunarodni monetarni fond objavljuje da će osnovati Međunarodno odeljenje za tržišta kapitala, kako bi se poboljšao monitoring, prevencija kriza i aktivnosti usmerene na upravljanje krizama.
- 26. novembra 2001. godine zamenik generalnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda predlaže usvajanje plana prema kome bi države teško opterećene dugovima uživale zaštitu do završetka pregovora sa svojim poveriocima.
- 23. jula 2002. godine Istočni Timor postaje 184. država-član Međunarodnog monetarnog fonda.
- 6. septembra 2002. godine Međunarodni monetarni fond odobrava STAND-BY aranžman Brazilu, najveći u istoriji ove institucije. Istoga dana Bord izvršnih direktora donosi odluku o pooštavanju standarda za odobravanje finansijske pomoći članovima koji znatno prekoračavaju granice u vezi sa članskom kvotom.
- 24. oktobra 2002. godine osnovan je Regionalni istočnoafrički centar za tehničku podršku, kao odgovor na zahtev afričkih država upućen Međunarodnom monetarnom fondu za pružanje pomoći u jačanju institucija i dizajniranju i primeni finansijske politike.
- 12. aprila 2003. godine Međunarodni finansijski i monetarni komitet objavljuje da je protivan uspostavljanju suverenog statutarnog mehanizma duga, i usmerava fokus Međunarodnog monetarnog fonda ka iznalaženju drugih metoda za rešavanje finansijskih kriza.
- 13. aprila 2003. godine Komitet za razvoj odobrava zajednički projekat Međunarodnog monetarnog fonda i Svetske banke usmeren ka monitoringu politika i akcija potrebnih za ostvarivanje tzv. **Miljenijumskih ciljeva** do 2015. godine.
- 4. marta 2004. godine direktor Međunarodnog monetarnog fonda Horst Koler podnosi neopozivu ostavku koja je usledila kao posledica njegovog kandidovanja za predsednika SR Nemačke. Funkciju vršiooca dužnosti preuzima Ana O. Kruger.
- 2. aprila 2004. godine Međunarodni monetarni fond ustanovljava Tržišni integracioni mehanizam u cilju pružanja pomoći zemljama u razvoju za prevazilaženje poteškoća u platnim bilansima koji proističu iz uvećane liberalizacije trgovine.
- 28. jula 2004. godine Bangladeš postaje prva država koja koristi svoje pravo proisteklo iz Tržišnog integracionog mehanizma.

- 31. januara 2005. godine Ruska Federacija završava prevremenu otplatu obaveza prema Međunarodnom monetarnom fondu u iznosu od 2.19 milijardi eura. Inače, isplata duga u celini je bila planirana za 2008. godinu.
- 6. juna 2005. godine Tomas A. Berns postaje direktor Nezavisne agencije za procenu imovine Međunarodnog monetarnog fonda. Berns je pre ove vršio funkciju savetnika Komiteta za razvoj, zamenika sekretara Svetske banke, kao i funkciju izvršnog direktora MMFa za Kanadu, Karibe i Irsku.

2. ORGANIZACIJA I SMISAO POSTOJANJA MEĐUNARODNOG MONETARNOG FONDA

Međunarodni monetarni fond je međunarodna organizacija kojoj je povereno nadgledanje globalnog finansijskog sistema putem praćanja valutnih kurseva i platnih bilansa, kao i kroz pružanje finansijske i tehničke podrške po zahtevu. Međunarodni monetarni fond je, dakle, organizacija koja broji 184 zemalja, i čiji su naponi usmereni ka negovanju globalne monetarne saradnje, osiguranju finansijske stabilnosti, pojednostavljenju međunarodne trgovine, promovisanju visoke stope zaposlenosti i održivog razvoja, kao i ka smanjenju siromaštva. Sa izuzetkom Severne Koreje, Kube, Lihtenštajna, Andore, Monaka, Tuvalua i Naurua, sve članice Organizacije Ujedinjenih Nacija su ili punopravni članovi Međunarodnog monetarnog fonda, ili imaju svoje predstavnike u ovoj organizaciji.

Krajem 20-tih i početkom 30-tih godina XX veka ekonomska aktivnost u velikim industrijskim zemljama je bila u krizi, i te zemlje su počele da usvajaju primenu merkantilističke ekonomske politike, nastojeći da odbrane svoje privrede uvodeći sve snažnije zabrane u pogledu uvoza roba i usluga. U cilju očuvanja zlatnih rezervi i stabilnosti platnog bilansa pojedine zemlje su u potpunosti zabranile uvoz, neke su primenjivale metod obezvređivanja domaće valute, a neke su uvodile veoma stroge zabrane na upotrebu inostranih računova u vlasništvu svojih državljana.

Uticaj ovih mera na stabilizaciju tržišta je bio veoma diskutabilan, i osporavan stavom da su "svi na dobitku kada je trgovina slobodna". Vredi pomenuti da je teorija o slobodnoj trgovini zaista pokazivala pozitivne rezultate kada je u pitanju usko trgovinska delatnost, ali da treba imati na umu da pojedine grane

profitiraju upravo onda kada druge privredne grane oživljavaju ozbiljne gubitke.

Trgovina je na globalnom nivou zapadala u sve dublju krizu, kao i stopa zaposlenosti i nivo životnog standarda.

Pred sam svršetak II svetskog rata vodeće zemlje razmatrale su razne planove usmerene ka ponovnom uspostavljanju reda i poretka u međunarodnim odnosima, i na konferenciji Ujedinjenih Nacija u Breton Vudsu rođena je ideja o osnivanju Međunarodnog monetarnog fonda. Zemlje-osnivači Međunarodnog monetarnog fonda postigli su dogovor oko Sporazuma o osnivanju Međunarodnog monetarnog fonda, organizacije koja će biti zadužena da nadgleda međunarodni monetarni sistem i da promoviše, kako smanjenje ograničenja u odvijanju slobodne trgovine, tako i stabilnost valutnih kurseva.

Tvorci osnovne arhitekture orgnaizacije bili su britanski ekonomista Džon Majnard Kejns i šef ekonomskog odeljenja pri ministarstvu finansija Sjedinjenih američkih država zaduženog za međunarodna ekonomska pitanja- Hari Dekster Vajt.

Međunarodni monetarni fond je zvanično osnovan u decembru 1945. godine, pošto je 29 država ratifikovalo Sporazum o osnivanju Mwđunarodnog monetarnog fonda.

Prvim članom propisane su njegove osnovne odgovornosti:

- ❖ promovisanje međunarodne ekonomske saradnje;
- ❖ olakšavanje ekspanzije i balansiranje rasta međunarodne trgovine;
- ❖ promovisanje stabilnosti razmene;
- ❖ pružanje pomoći u uspostavljanju multilateralnih sistema plaćanja i
- ❖ stavljanje sopstvenih resursa na raspolaganje (uz odgovarajuće garancije)
članovima koji imaju poteškoće sa platnim bilansima.

Od kraja II svetskog rata, pa do kraja 70-tij godina XX veka, kapitalistički ustrojene privede doživele su do tada nezabeleženi rast prihoda. (Od tada, integracija Kine u kapitalistički sistem je znatno doprinela rastu realnog dohodka u mnogim zemljama.)

Unutar kapitalističkog sistema prednosti ovog nezabeleženog rasta nisu jednako osetile sve zemlje.

Izostanak čestih ekonomskih kriza uzrokovan je činjenicom da je došlo do unapređenja u sprovođenju ekonomskih politika, što je pospešilo rast međunarodne trgovine.

Osim narastajućeg prosperiteta, svetski ekonomski i monetarni sistem doživeli su značajne promene koje su uvećale značaj ciljema kojima se rukovodi, i za čije se ostvarenje stara Međunarodni monetarni fond.

Brze i nagle promene u sferi tehnologije i komunikacija doprinele su uvećanoj integraciji međunarodnih tržišta, kao i uspostavljanju sve tešnijih veza među brojnim nacionalnim ekonomijama.

Uticaj Međunarodnog monetarnog fonda na globalnu ekonomiju stabilno je rastao sa uvećanjem broja članica ove organizacije. Broj članica ove organizacije se od samog osnivanja gotovo četvorostručio, što reflektuje i promenu političkog ustrojstva pojedinih zemalja.

Proširenje broja članica, u sprezi sa promenama u svetskoj ekonomiji, postavilo je pred Međunarodni monetarni fond i zahtev da usvoji čitav set mera i metoda u cilju efektivnijeg "opsluživanja" ciljeva zarad čijeg je ostvarivanja Međunarodni monetarni fond i konstituisan.

Inače, Međunarodni monetarni fond je za svoj rad odgovoran vladama država članica. Na vrhu ove organizacione strukture nalazi se **Bord guvernera**, koji broji ukupno 184 predstavnika zemalja-članica.

Bord guvernera održava sastanke jedanput godišnje, dok 24 od 184 guvernera zaseda u okviru **Međunarodnog i monetarnog i finansijskog komiteta** koji održava sastanke dva puta godišnje.

Za vršenje svakodnevnih aktivnosti Međunarodnog monetarnog fonda zadužen je **Bord izvršnih direktora**, koji broji 24 članova. Bord izvršnih direktora se u svom radu rukovodi direktivama i preporukama Međunarodnog monetarnog i finansijskog komiteta.

Finansijske resurse kojima Međunarodni monetarni fond raspolaže obezbeđuju države članice, i to putem uplate kvota, čija visina reflektuje ekonomsku snagu svake zemlje.

Inače, na dan 31. avgusta 2005. godine ukupan iznos finansijskih resursa po osnovu uplaćenih dvota iznosio je 312 milijardi američkih dolara.

2.1 USLOVI ZA STICANJE ČLANSTVA U MEĐUNARODNOM MONETARNOM FONDU

Svaka zainteresovana zemlja može uložiti zahtev za prijem u članstvo u Međunarodnom monetarnom fondu.

Zahtev za prijem u članstvo najpre će biti razmatran od strane Borda izvršnih direktora Međunarodnog monetarnog fonda. Po okončanju razmatranja, Bord izvršnih direktora će svoj stav u obliku Izveštaja predati na razmatranja Bordu guvernera.

Ukoliko je stav Borda izvršnih direktora pozitivan, izveštaj će biti sačinjen u obliku peporuke za donošenje Rezolucije o prijemu u članstvo, načinu plaćanja članske kvote, kao i druge bitne uslove za prijem u članstvo.

Nakon usvajanja Rezolucije o prijemu u članstvo od strane Borda guvernera, država koja je podnela zahtev za prijem u članstvo je u obavezi da preuzme pravne akcije, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, a u cilju ratifikacije Sporazuma o osnivanju Međunarodnog monetarnog fonda, i ispunjenja drugih obaveza koje proističu iz članstva u Međunarodnom monetarnom fondu.

Visina članske kvote određuje broj glasova članice, mogućnost pristupa finansijskim resursima Međunarodnog monetarnog fonda, kao i pravo na povlašćeno "vučenje" sredstava (tzv. SDR).

3. KOJE AKCIJE PREDUZIMA MEĐUNARODNI MONETARNI FOND U CILJU PROMOCIJE EKONOMSKE STABILNOSTI?

Međunarodni monetarni fond pomaže zemljama da primene kvalitetna praktična rešenja kroz svoje tri ključne funkcije:

- ❖ FUNKCIJU NADGLEDANJA;
- ❖ FUNKCIJU TEHNIČKE PODRŠKE i
- ❖ FUNKCIJU POZAJMLJIVANJA.

Međunarodni monetarni fond pomaže zemljama i putem znatnog broja inicijativa usmerenih ka poboljšanju načina upravljanja, kao i kvaliteta i dostupnosti informacija ekonomskog karaktera.

Funkcija nadgledanja podrazumeva da svaka zemlja članica prihvata obavezu da svoju ekonomsku i finansijsku politiku podređuje interesima međunarodne zajednice.

U skladu sa time, Međunarodni monetarni fond sprovodi nadgledanje ekonomskih politika, na nacionalnom, regionalnom i globalnom nivou.

Centralno pitanje u ovom procesu jesu redovne, najčešće godišnje konsultacije koje Međunarodni monetarni fond održava sa članicama, kao i predstavnicima iz poslovne i društvene sfere.

Međunarodni monetarni fond, takođe, razmatra i potencijalne posledice primene politika, kako na domaćem, tako i na međunarodnom nivou.

Pouke stečene na osnovu meksičke krize 1994.-95. godine, i azijske krize 1997.-98. godine, dovele su do značajnih napora usmerenih ka fokusiranju funkcije nadgledanja ka prevenciji kriza.

Međunarodni monetarni fond preporučuje svojim članovima da u ekonomske i finansijske politike inkorporiraju "amortizere", kao što su npr.: adekvatan nivo rezervi, efikasni i diversifikovani finansijski sistemi, efektivne socijalne mreže, kao i fiskalnu politiku koja ostavlja više prostora za veće deficite u teškim periodima.

Međunarodni monetarni fond je, pored navedenog, uspostavio i neke specifične inicijative koje postavljaju zahtev pred zemlje-članice da svoje nacionalne privede, i svetsku privedu uopšte, učine manje osetljivim na krize:

- ❖ U saradnji sa Svetskom bankom Međunarodni monetarni fond sprovodi temeljnu procenu finansijskih sektora zemlje putem **Programa za procenu finansijskog sektora (FSAP)**. **FSAP izveštaji** pomažu zemljama da identifikuju svoje snage, rizike, i "slabe tačke" njihovih finansijskih sistema, ako i da formulišu odgovarajuće planove i politike;
- ❖ Međunarodni monetarni fond je razvio, i aktivno promovise standarde i kodekse dobre prakse u koncipiranju ekonomskih politika;
- ❖ Međunarodni monetarni fond je uložio značajne napore u cilju što preciznije procene osetljivosti zemlje na krizne situacije, uključujući i razvoj *Indikatora osetljivosti*, kao i modele za otkrivanje ranih signala krize i
- ❖ Međunarodni monetarni fond ulaže značajne napore u cilju promocije kvalitetnog upravljanja, koje je od vitalnog značaja za održavanje stabilnosti i poboljšanje performansi ekonomskog sistema. Navedeno podrazumeva i uvećanje efikasnosti i odgovornost javnog sektora za finansijske sisteme.

Međunarodni monetarni fond aktivno učestvuje u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Funkcija tehničke podrške podrazumeva da Međunarodni monetarni fond nastoji da pomogne zemljama da osnaže svoju sposobnost da dizajniraju i primenjuju kvalitetne ekonomske politike.

Međunarodni monetarni fond obezbeđuje savetodavne usluge, kao i usluge stručnog usavršavanja na nivou institucija i politika, vezano za odgovornost javnog sektora, uključujući i fiskalnu, monetarnu i politiku kursnih stopa.

Pored navedenog Međunarodni monetarni fond pruža i usluge stručnog usavršavanja u vezi sa regulacijom i nadgledanjem bankarskih i finansijskih sistema, razvojem statističkih sistema i pravnih okvira.

Tehnička podrška se često pruža zemljama u cilju boljeg razumevanja njihovih sopstvenih slabosti, otklanjanja poteškoća idnetifikovanih putem FSAP izveštaja, kao i u cilju poboljšanja kvaliteta upravljanja.

Funkcija pozajmljivanja je usko povezana sa činjenicom da čak ni najbolja ekonomska politika ne može u potpunosti otkloniti nestabilnost ili omogućiti da se izbegne kriza.

U slučaju da država ima poteškoća sa finansiranjem, Međunarodni monetarni fond joj može pružiti finansijsku pomoć u cilju finansiranja programa koji će omogućiti da se nastali problem reši.

Međunarodni monetarni fond posebnu pažnju posvećuje smanjenju siromaštva širom sveta, nezavisno od ili u saradnji sa Svetskom bankom i drugim organizacijama.

Međunarodni monetarni fond pruža podršku kroz olakšice vezane za koncesione kredite, kroz program za smanjenje siromaštva ili kroz otpis dugova, a u skladu sa HIPS inicijativom.

4.DA LI MEĐUNARODNI MONETARNI FOND ZAISTA IMA "DOBRE NAMERE"?

Uloga dveju institucija formiranih na konferenciji u Breton Vu dsu, po mišljenju mnogih, oduvek je bila izuzetno kontroverzna, što je naročito došlo do izražaja pred samim svršetkom tzv. "Hladnog rata".

Kritičari tvrde da je politika Međunarodnog monetarnog fonda namerno bila usmerena ka pružanju pomoći kapitalističko-militarističkim diktaturama koje su bile u prsnim odnosima sa američkim i evropskim kompanijama. Kritičari takođe tvrde da je Međunarodni monetarni fond, generalno gledano, potpuno apatičan kadu su u pitanju stavovi ovih zemalja prema demokratiji, ljudskim pavima i pravu na rad.

Ovakve kritike su stvorile kontroverznu atomosferu koja je rezultirala rođenjem antiglobalizacionog pokreta.

Drugi, pak, tvrde da Međunarodni monetarni fond ne raspolaže sa dovoljno moći koja je neophodna u cilju sprovođenja procesa demokratizacije suverenih

država, niti da je Međunarodni monetarni fond istinski zainteresovan za sprovođenje takvog tipa reformi.

Oni koji su pobornici rada ove institucije tvrde da takve kritike nisu pravedne, niti opravdane, jer je ekonomska stabilnost osnovni preduslov za uspostavljanje demokratskih odnosa i konstituisanje na demokratiji zansovanih sistema.

Osnovna kritika koju ekonomisti upućuju na rad Međunarodnog monetarnog fonda je da je ekonomska pomoć uvek praćena "uslovima", uključujući i tzv. Program strukturalnog prilagođavanja. Upravo ti uslovi unazađuju socijalnu stabilnost, i protivni su ciljevima na kojima se Međunarodni monetarni fond temelji.

Sasvim je tipično da Međunarodni monetarni fond i njegovi pobornici zagovaraju primenu Kejnsovskog pristupa, što one ekonomije koje to ne čine dovodi u direktan sukob sa ovom institucijom.

Naime, Međunarodni monetarni fond veoma često zagovara primenu politike obezvređivanja valute, što protivnici te politike kritikuju zbog visokoinflatornog dejstva. Kao drugo, Međunarodni monetarni fond vrlo često zagovara i primenu visokih poreskih stopa, smatrajući da će to za posledicu imati kontrakciju privrednih aktivnosti i privrede u celini.

Naročito snažne kritike upućuju se povodom činjenice da Međunarodni monetarni fond preporučuje primenu obezvređivanja valute siromašnim zemljama, jer ta politika u takvoj situaciji ima naročito negativan uticaj na ekonomsku stabilnost i rast.

Znatan broj kritika je upućen i ka politici Međunarodnog monetarnog fonda o obezvređivanju sopstvenih zlatnih rezervi. Kritičari tvrde da je ovakva politika koncipirana u korist Sjedinjenih američkih država, budući da je količina tzv. "petrodolara" van ove države višestruko veća od ukupnog iznosa zlatnih rezervi u Fort Noks, i da je takav režim fiksnih stopa u službi ograničenja količine pomoći koju ova organizacija može da pruži siromašnim, i zemljama u razvoju.

To sve znači da Međunarodni monetarni fond ponekada primenjuje politiku rasta poreza onda kada je ekonomija slaba, a u cilju stvaranja većih državnih prihoda za pokriće budžetskog deficita. To je u potpunosti protivno i sa Kejnsovskom makroekonomskom politikom, koju Međunarodni monetarni fond tako često primenjuje i favorizuje.

Jozef E. Štiglic je naglasio da se: "na veštački način Međunarodni monetarni fond održava u životu, jer ukoliko bi se primenio monetaristički pristup, i sam Međunarodni monetarni fond bi prestao da postoji, budući da je stvoren kako bi sprovodio Kejnovu reinflacionu ekonomsku politiku".

Najveći broj boraca protiv globalizacije, kao što je npr. ATTAC veruju da intervencije Međunarodnog monetarnog fonda znatno povećavaju siromaštvo i zaduženost zemalja trećeg sveta i zemalja u razvoju.

Prema analizi koju je izvršio Iv Enler, Međunarodni monetarni fond se: "smatra glavnim krivcem za pogoršavanje ili čak kreiranje gladi na Malaviju (2002.), Etiopiji (2003.) i Nigeru (2005.)."

Međutim, opozicija Međunarodnog monetarnog fonda je još uvek fragmentirana. Primera radi: pojedini kritičari rada Međunarodnog monetarnog fonda smatraju da je metod rada ATTACa (glavnog borca protiv MMFa) veoma sličan metodu rada samog Međunarodnog monetarnog fonda.

Argentina je doživela tešku ekonomsku krizu 2001. godine, i snažno se veruje da je ista izazvana budžetskim restrikcijama koje je Argentini nametnuo Međunarodni monetarni fond, a koje su onemogućile ovoj zemlji da očuva nacionalnu strukturu u vitalnim oblastima kao što su zaštita zdravlja, obrazovanje i državna bezbednost.

Ova kriza uzrokovala je nastajanje talasa mržnje u Argentini i regionu prema Međunarodnom monetarnom fondu.

Naredni primer koji ukazuje na to da je Program za strukturalno prilagođavanje izazvao krizu nalazimo u Keniji.

Pre nego što je Međunarodni monetarni fond intervenisao, Centralna banka ove države je strogo kontrolisala svaku promenu u valutnim kursovima, kako u samoj Keniji, tako i u regionu. Međunarodni monetarni fond je naložio Keniji da dozvoli lakše promene u valutnim kretanjima. Promena je rezultirala jako malim obimom stranih investicija, ali je omogućila **Kamlešu Manuskulalu Damji Patnimu** da uz pomoć korumpiranih vladinih zvaničnika "izvuče" milione kenijskih šilinga. Inače, ovaj događaj ostao je poznat pod nazivom "**Goldenberg skandal**".

Krajni rezultat bilo je još teže stanje u zemlji nego što je bilo pre intervencije Međunarodnog monetarnog fonda.

Činjenica da Međunarodni monetarni fond interveniše samo u državama koje su već znatan broj godina potresane teškim ekonomskim krizama veoma je naškodila ugledu ove institucije. Iako bi Međunarodni monetarni fond mogao da zauzme drugačiji pristup, njegova politika strukturalnog prilagođavanja je i dalje u lužbi dovođenja stranog kapitala u zemlju, umesto ostvarivanja realnog ekonomskog poretka, odnosno poboljšanja situacije.

Pored svega, uspešnost u izvršenju zadataka zarad kojih je Međunarodni monetarni fond uopšte bio i stvoren je neznatna, jer iako je Međunarodni monetarni fond stvoren radi stabilizacije globalne ekonomije od 1980. godine do danas preko sto zemalja je doživelo teške kolapse bankarskih sistema, koji su doveli do pada društvenog bruto proizvoda, što je daleko veći broj nego ikada ranije.

Kad god bila mišljenja ljudi iz "zapadnog sveta" o Međunarodnom monetarnom fondu, prema istraživanju kuće "Pew research center" više od 60% stanovnika Azije, i više od 70% stanovnika Afrike veruje da je rad Međunarodnog monetarnog fonda i Svetske banke imao pozitivan uticaj na stanje u njihovoj zemlji.

Literatura/Izvori

 www.en.wikipedia.org

 www.zmag.org.

 www.serendipity.li

 <http://people-press.org>

 www.imf.org

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RAD.

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI
MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

WWW.MATURSKI.NET

WWW.SEMINARSKIRAD.INFO

WWW.MATURSKI.ORG

WWW.ESSAYSX.COM

WWW.FACEBOOK.COM/DIPLOMSKIRADOVI

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA MATURSKIRADOVI.NET@GMAIL.COM